

UVOD

Predmet i cilj pisanja rada

Predmet ovog rada je da se napravi detaljna i stručna analiza ekonomskih posljedica u spoljnotrgovinskoj razmjeni Bosne i Hercegovine sa zemljama iz regiona, zemljama Evropske unije te drugim spoljnotrgovinskim partnerima nakon ulaska u Evropsku uniju Republike Hrvatske kao njenog dotadašnjeg najbitnijeg spoljnotrgovinskog partnera. Poseban akcenat biće na izazovima carinskog sistema Bosne i Hercegovine u novonastaloj pravnoj i ekonomskoj situaciji te njenom daljem integrisanju i harmonizaciji propisa u skladu sa pravnim nasljeđem (fr. *acquis communautaire*) Evropske unije.

Cilj rada je da se donesu zaključci na osnovu urađene analize i njenih rezultata koji bi predstavljali smjernice za predstojeći period za Bosnu i Hercegovinu iz oblasti spoljnotrgovinske razmjene sa posebnim akcentom na oblast poljoprivrede, carina kao i harmonizacije carinskih propisa u evroatlanskim integracijama.

Osnovna hipoteza

U istraživanju se polazi od hipoteze da dolazi do nastanka efekta skretanja trgovine u međunarodnoj razmjeni Bosne i Hercegovine na druge zemlje partnere usljed ulaska Republike Hrvatske u Evropsku uniju. Tokom rada nastoji se ustanoviti da li do ovog efekta zaista dolazi u potpunosti ili se on pojavljuje samo djelimično.

Izvori podataka i metode prikupljanja

Kao osnovni izvor podataka u statistici robne razmjene Bosne i Hercegovine sa inostranstvom se koristi Jedinствена carinska isprava (JCI). Jedinствена carinska isprava predstavlja dokument koji deklarant odnosno pravni subjekt ili druga pravna osoba (npr. špediter) podnosi carinarnici prilikom carinjenja robe.

Podatke za ovaj rad sam prikupljao koristeći se dokumentima, izvještajima, analizama i ostalim elektronskim i štampanim publikacijama državnih institucija, agencija i ustanova koje se usko bave pitanjima spoljnotrgovinske razmjene i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine.

U toku rada koristio sam se podacima od sljedećih ustanova:

- Agencija za statistiku BiH
- Uprava za indirektno oporezivanje BiH
- Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH

- Spoljnotrgovinska komora BiH
- Ostale ustanove

Metode prikupljanja:

- Pretraga elektronskih baza podataka dostupnih na internet prezentacijama pomenutih institucija
- Prikupljanje podataka iz štampanih izvora i drugih publikacija i izvještaja
- Knjige, zbornici radova, časopisi, državne i statističke publikacije i ostala štampana literatura iz oblasti ekonomije, prava i carina
- Ostali internet i štampani izvori

Sadržaj i struktura rada

Prvi dio rada čini istorijsko-teorijski aspekt koji se bavi definisanjem i značajem pojma carine, definisanjem pojma carinska politika, instrumentima carinske zaštite, teorijskim upoznavanjem sa pojmovima GATT, Svjetska trgovinska organizacija, Svjetska carinska organizacija, upoznavanjem sa Regionalnim ekonomskim integracijama, zonama slobodne trgovine i carinske unije, carinskim sistemom Bosne i Hercegovine (njenom legislativom i institucionalnim uređenjem).

U drugom dijelu rada se bavim analizom prikupljenih podatka a čije ću rezultate koristiti kako bih odgovorio na postavljeno hipotezno pitanje: Da li dolazi do nastanka efekta skretanja trgovine u spoljnotrgovinskoj razmjeni Bosne i Hecegovine usljed uslaska Republike Hrvatske u Evropsku uniju?

U završnom dijelu ovog rada osvrnuću se na urađenu analizu i iznijeti smjernice za ponašanje BiH institucija u njihovom budućem djelovanju u procesu harmonizacije sa EU propisima iz oblasti carina i međunarodne trgovine sa posebnim osvrtom na oblast poljoprivrede.